

2.452. Rozhlasový přijímač s magnetofonem ANP 283 „KOMPAS“

Výrobce: TESLA PARDUBICE, n. p.

Zapojení:

Stolní, osmiovodový, devítitransistorový superheterodyn na krátkých, středních a dlouhých vlnách — desítiovodový, desítitransistorový superheterodyn na velmi krátkých vlnách — s vestavěným kazetovým magnetofonem, který využívá dalších deset tranzistorů, k napájení ze střídavé sítě nebo z vnější baterie.

Rozhlasový přijímač při příjmu amplitudově modulovaných signálů: vnější, indukci vázaná nebo na středních a dlouhých vlnách i vestavěná feritová anténa — první, změnou kapacity laděný vf obvod, indukci vázaný s bází prvního tranzistoru — první tranzistor jako řízený vf zesilovač — sériový odladovač mf — druhý tranzistor jako aditivní směšovač a oscilátor — oscilátorový obvod laděný změnou kapacity v souběhu se vstupním obvodem, s indukční zpětnou vazbou a neutralizačním obvodem — první dvouobvodová, indukci vázaná mf pásmová propust, vázaná kapacitním děličem s obvodem báze dalšího tranzistoru — třetí tranzistor jako řízený mf zesilovač — druhá dvouobvodová, indukci vázaná mf pásmová propust, vázaná opět kapacitním děličem s bází dalšího tranzistoru — čtvrtý tranzistor jako druhý stupeň mf zesilovače — kapacitou vázanou dioda jako usměrňovač napětí pro automatické vyrovnávání citlivosti — třetí dvouobvodová, indukci vázaná pásmová propust spojená s obvodem demodulátoru — demodulace mf signálu druhou germaniovou diodou — vývody pro připojení vnějšího gramofonu a magnetofonu — konektor pro připojení vestavěného magnetofonu — fyziologická regulace hlasitosti — pátý tranzistor jako nf předzesilovač — odporová vazba kombinovaná s výškovým a hloubkovým plynule řiditelným korekčním členem — šestý a sedmý tranzistor jako odporově vázaný nf zesilovač a budící stupeň — dvojice doplňkových tranzistorů jako dvojčinný koncový stupeň, pracující ve třídě B s teplotní a napěťovou stabilizací termistorem a křemíkovou diodou — kapacitní vazba s vestavěným reproduktorem — nf záporná zpětná vazba do vstupního obvodu koncového stupně a do emitorového obvodu tranzistoru prvního stupně nf zesilovače — vývody pro další reproduktor s vypínačem vestavěného reproduktoru.

Při příjmu kmitočtově modulovaných signálů: přívody pro vnější dipólovou anténu, buď přímo, nebo přes útlumový článek — transformátorová vazba s obvodem báze vstupního tranzistoru — první tranzistor jako vf zesilovač v zapojení se společným emitorem — první vf obvod laděný plynule změnou kapacity, kapacitně vázaný s emitorovým obvodem druhého tranzistoru — druhý tranzistor jako oscilátor a aditivní směšovač — oscilátorový obvod laděný v souběhu se vstupním obvodem změnou kapacity, s automatickým doladováním kapacitní diodou — neutralizační obvod pro mf — první indukci vázaná dvouobvodová mf pásmová propust — přizpůsobení a vazba s obvodem báze třetího tranzistoru kapacitním děličem — třetí tranzistor jako první stupeň mf zesilovače — druhá dvouobvodová, kapacitně vázaná mf pásmová propust — přizpůsobení a vazba kapacitním děličem s ob-

Přijímač s magnetofonem ANP 283 „KOMPAS“, výroba 1975 až 1976

vodem báze dalšího tranzistoru — čtvrtý tranzistor jako druhý stupeň mf zesilovače — třetí dvouobvodová, kapacitně vázaná mf pásmová propust, vázaná kapacitním děličem s obvodem báze dalšího tranzistoru — pátý tranzistor jako třetí stupeň mf zesilovače — čtvrtá mf pásmová propust spojená s poměrovým detektorem osazeným dvěma germaniovými diodami — člen k potlačení vyšších kmitočtů demodulovaných signálů — odběr řidicího napětí pro obvod automatického doladování kmitočtu. Dále jako při příjmu amplitudově modulovaných signálů.

Magnetofon (snímání): Univerzální magnetofonová hlava v obvodu báze vstupního tranzistoru — první tranzistor jako vstupní nf zesilovač v zapojení se společným emitorem — odporová vazba s obvodem báze dalšího tranzistoru — druhý tranzistor jako nf zesilovač se zpětnovazebním korekčním obvodem v emitorovém obvodu — dvoutranzistorový nf zesilovač v přímém zapojení — přepínač „snímání—záznam“ — propojovací konektor přijímače.

(záznam): Vstup pro mikrofon a propojovací konektor rozhlasového přijímače — první tranzistor jako vstupní nf zesilovač — odporová vazba — druhý a třetí tranzistor jako odporově vázaný korekční nf zesilovač s kmitočtově závislým zpětnovazebním obvodem v emitorovém obvodu druhého tranzistoru — stejnosměrná vazba s obvodem báze čtvrtého tranzistoru, pracujícího jako impedanční transformátor v zapojení se společným kolektorem — kmitočtově závislá nf zpětná vazba do emitorového obvodu druhého tranzistoru — obvod automatické regulace úrovně záznamu, využívající dvou křemíkových diod v zapojení špičkového detektoru a dvou tranzistorů v přímém zapojení — kombinovaná záznamová hlava — sedmý tranzistor jako mazací oscilátor a zdroj před-magnetizačního proudu — rezonanční obvod s mazací hlavou jako řidicí obvod oscilátoru — stejnosměrný magnetofonový motor — obvod automatické regulace rychlosti otáčení motoru, využívající dvou tranzistorů a dvou křemíkových diod.

Napájení (ze sítě): Síťový přívod — spínač napájecího napětí — síťový transformátor s tavnou pojistikou v primárním obvodu — osvětlovací žárovky stupnice — dvoucestné usměrňení napětí křemíkovými diodami — vyluzovací filtr RC — stabilizace napětí pro přijímač stabilizační diodou — další stabilizační obvod pro napájecí napětí magnetofonu, využívající tranzistoru — propojovací konektor magnetofonu.

(z vnější baterie): Vstupní konektor — spínač napájecího napětí — ochranná dioda proti přepolování — filtr RC. Dále jako při napájení ze sítě.

Hlavní technické údaje:

Přijímač:

Vlnové rozsahy: 5; 4,05 až 4,61 m (74 až 65 MHz); 13,79 až 25,04 m (12,75 až 11,975 MHz); 25,04 až 50,4 m (11,975 až 5,95 MHz); 186,9 až 571,4 m (1605 až 525 kHz); 1053 až 2000 m (285 až 150 kHz)

Mezifrekvence: pro příjem amplitudově modulovaných signálů 455 kHz; pro příjem kmitočtově modulovaných signálů 10,7 MHz

Průměrná citlivost: krátké vlny 95 µV, střední vlny 62 µV (s feritovou anténou 300 µV/m); dlouhé vlny 80 µV (s feritovou anténou 800 µV/m); velmi krátké vlny (pro odstup úrovně signálu od úrovně šumu 26 dB) 10 µV

Průměrná selektivnost: pro krátké, střední a dlouhé vlny 30 dB, pro velmi krátké vlny 16 dB

Výstupní výkon: 1,5 W (na přípojce pro vnější reproduktor 2 W)

Reprodukтор: 1; kruhový, průměru 127 mm, s impedancí kmitací cívky 8 Ω (vývod pro další reproduktor má impedanci 4 Ω)

Napájení: střídavým proudem 50 Hz s napětím 220 V ± 10 % nebo z vnější akumulátorové baterie 12 V

Příkon: při provozu ze střídavé sítě 12 W; při provozu z baterie 5,5 W (max. odběr 0,45 A) včetně magnetofonu

Magnetofon: kazetový

ZáZNAM: čtvrtstopý, monofonní

Rychlosť posuvu pásku: 4,76 cm/s

Kolísání rychlosťi posuvu: max. ±0,35%; odchylka rychlosťi max. ±1,6%

Kmitočtový průběh: 60 až 10 000 Hz

Dynamika: > 40 dB

Kazety: C60, C90 nebo Cl20 (pro hrací doby 2 × 30, 2 × 45 a 2 × 60 min)

Vstupní napětí (k vybuzení na jmenovitý výkon): vstup pro mikrofon 0,6 mV (impedance 4 kΩ)

Výstupní napětí: na výstupu „rádio“ min. 0,8 V (při snímání signálu 1 kHz, zaznamenaného plnou úrovni na měrný pásek)

Odstup rušivých napětí: -45 dB

Sladování přijímače: Seříďte stupnicový ukazovatel tak, aby se kryl s levou koncovou značkou ladící stupnice,

je-li ladění přijímače v levé krajní poloze (kdy je ladící kondenzátor nařízen na největší kapacitu). Po vyjmutí šasi přijímače ze skříně se stupnicový ukazovatel musí krýt s levou koncovou značkou štítku se sladovacími body (A až H), připevněného na stínítku stupnice.

Pak seříďte nf část přijímače takto: Potenciometr R72 vytočte do levé krajní polohy (zařazen největší odpor). Na výstup přijímače (do přípojky pro další reproduktor, tak, aby se vestavěný reproduktor odpojil) zapojte náhradní zátěž (rezistor 4 Ω/3 W) s paralelně zapojeným osciloskopem. Současným stisknutím tlačítka „VKV“ a „KV1“ zapněte přijímač a potenciometr R77 naříďte tak, aby mezi jeho běžcem a šasi přijímače bylo napětí 5 V.

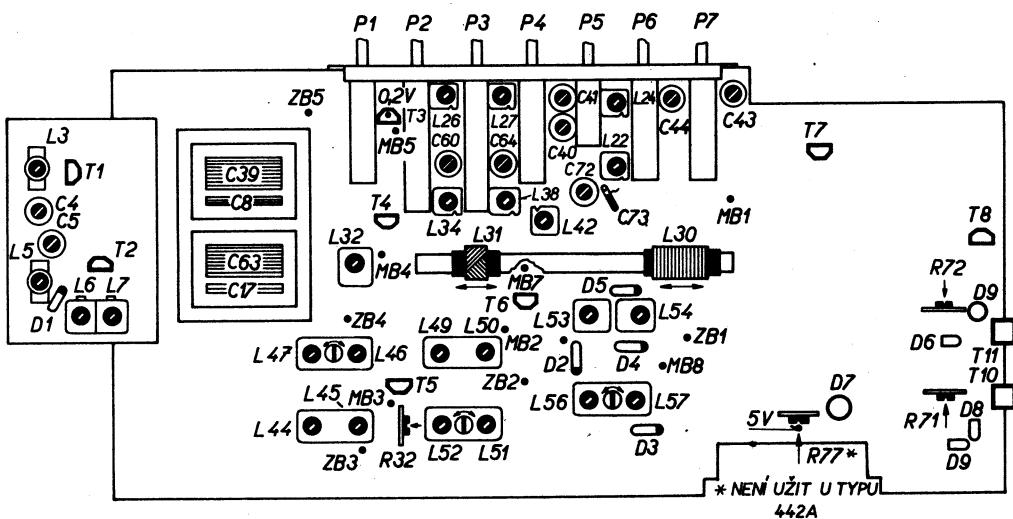
Přivedte na měřicí bod MB1 přes rezistor s odporem 0,1 MΩ z tónového generátoru signál 1 kHz, regulátor hlasitosti přijímače naříďte na největší hlasitost a úroveň signálu tónového generátoru nastavte tak, aby vrcholy sinusovky, zobrazené na stínítku osciloskopu, nebyly ještě ořezávány. Při potenciometru R71 nařízeném do střední polohy nastavte nyní potenciometr R72 tak, aby vrcholy sinusovky byly ořezávány při zvýšené úrovni signálu generátoru symetricky. Pak odpojte nf generátor a zapojte mezi kolektor tranzistoru T11 a kostru přijímače miliampérmetr (Avomet 2) a potenciometrem R71 nastavte klidový proud tranzistoru na hodnotu 5 mA*).

Nakonec potenciometrem R32 nastavte napětí na emitoru tranzistoru T3 na 0,2 V (měřeno přístrojem s větším vnitřním odporem než 1000 Ω/V).

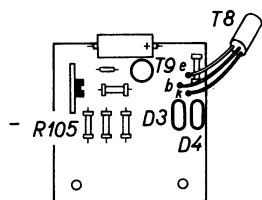
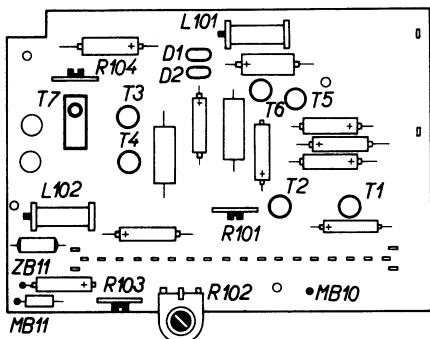
V průběhu sladování je regulátor hlasitosti nařízen na největší hlasitost, tónová korekce je v poloze pro nejširší nf pásmo a tlačítko označené „FA-AFC“ (není-li uvedeno jinak) je v základní poloze. Výstupní výkon přijímače je udržován velikostí vstupního signálu na hodnotách kolem 50 mW (0,45 V na odporu 4 Ω).

* Kdyby po několika sekundách začal proud vzrůstat, je nutné opravit nastavení potenciometru R71 tak, aby klidový proud nepřesáhl 5 mA.

Pokud se proud dále zvětšuje, je nutné nahradit dvojici koncových tranzistorů jinou dvojicí (párovanou). Po skončení této opravy, v jejímž průběhu musí být výstup přijímače zatížen, znova kontrolujte klidový proud, který se musí pohybovat v rozmezí 4 až 7 mA a nesmí se zvětšovat.

Sladovací prvky a měřicí body na základní desce přijímače

Rozmístění nastavovacích prvků na montážní desce zesilovače magnetofonu

Nastavovací prvky na desce motoru magnetofonu

P		Zkušební vysílač		Sladovaný přijímač			Výstup
		Připojení	Signál modul. 1 kHz 30 %	Rozsah	Stupnicový ukazovatel	Sladovací prvek	
1	7	přes kondenzátor 33 000 pF na měřicí body MB4 — ZB4 (báze tranzistoru T4) paralelně ke kondenzátoru C49 připojit kondenzátor 1000 pF	455 kHz	sv	do pravé krajní polohy	L57	max.*)
2	8					L56	
3	9					L52	
4	10					L51	
5	11					L47	
6	12					L46	
13		přes standardní umělou anténu na anténní vstup sladovaného přijímače	600 kHz	sv	do levé krajní polohy	L32	min.
14	20					L42	max.
15	21		1500 kHz	sv	• A (600 kHz)	C72	
16	22		284 kHz	dv	• B (1500 kHz)	C73, pak C44	max.
17	23		156 kHz		• D (284 kHz)	L24	
18	24		600 kHz	sv	• C (156 kHz)	L22	max.
19	25		1500 kHz		• A (600 kHz)	C43	
26	30	na sladovací cívku vzdálenou 600 mm od středu cívky na feritové tyče, tlačítka „FA-AFC“ stisknuto	1500 kHz	sv	• B (1500 kHz)	C40	max.
27	31		600 kHz		• A (600 kHz)	L30**)	
28	32		284 kHz	dv	• D (284 kHz)	C41	max.
29	33		156 kHz		• C (156 kHz)	L31**)	
34	38	přes standardní umělou anténu na anténní vstup sladovaného přijímače	6,5 MHz	kv 1	• E (6,5 MHz)	L38, pak L27	max.
35	39		11,8 MHz		• F (11,8 MHz)	C64	
36	40		13 MHz	kv 2	• G (13 MHz)	L34, pak L26	max.
37	41		21,4 MHz		• H (21,4 MHz)	C60***)	

*) Po sladění mf zesilovače změřte jeho selektivnost. Po nastavení výstupního výkonu 50 mW rozladujeme zkušební vysílač na obě strany od rezonančního kmitočtu tak, aby výstupní výkon poklesl vždy o 3 dB (na polovinu). Vzdálenost obou bodů rozladení musí být nejméně 2300 Hz. Nelze-li této hodnoty dosáhnout, upravíme šířku přenášeného pásmá opatrným natočením feritových tyčinek, přistupných mezi doladovacími jádry pásmových propustí mf dilu.

**) Ládí se posouváním cívky po feritové tyče.

***) Správná je výchylka, které dosáhneme s menší kapacitou doladovacího kondenzátoru.

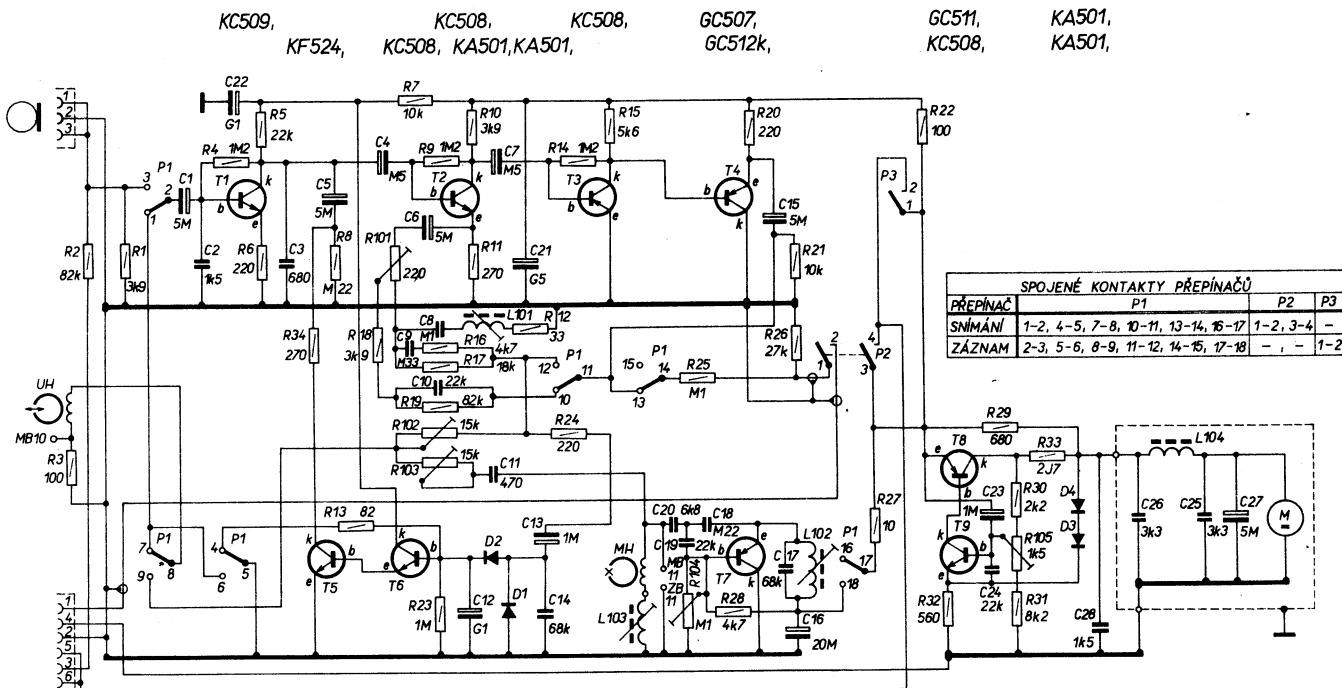
Část pro příjem kmitočtově modulovaných signálů. Přijímač přepnuto na vkv, automatické doložování kmitočtu „AFC“ vypnuto.

P		Zkušební vysílač		Sladovaný přijímač		Měřic výstupu	
		Připojení	Signál	Stupnicový ukazovatel	Sladovací prvek	Připojení	Výchylka
1	7	přes bezindukční kondenzátor 10 000 pF na body MB5 – ZB5 (báze tranzistoru T3)	10,7 MHz nemodul.	do pravé krajní polohy	L54	mezi body MB7 a ZB1*)	nul.
2	8				L53		
3	9				L50		
4	10				L49		
5	11				L45		
6	12				L44		
13					L7 pak L6		
14	16				L5 pak L3	měřic výstupního výkonu na konektor pro vnější reproduktor	max.
15	17	přes symetrizační člen na vstup pro anténu pro dálkový příjem vkv	65 MHz modul.	do levé krajní polohy	C15 pak C4		
18			74 MHz modul.	do pravé krajní polohy	L7 pak L6		

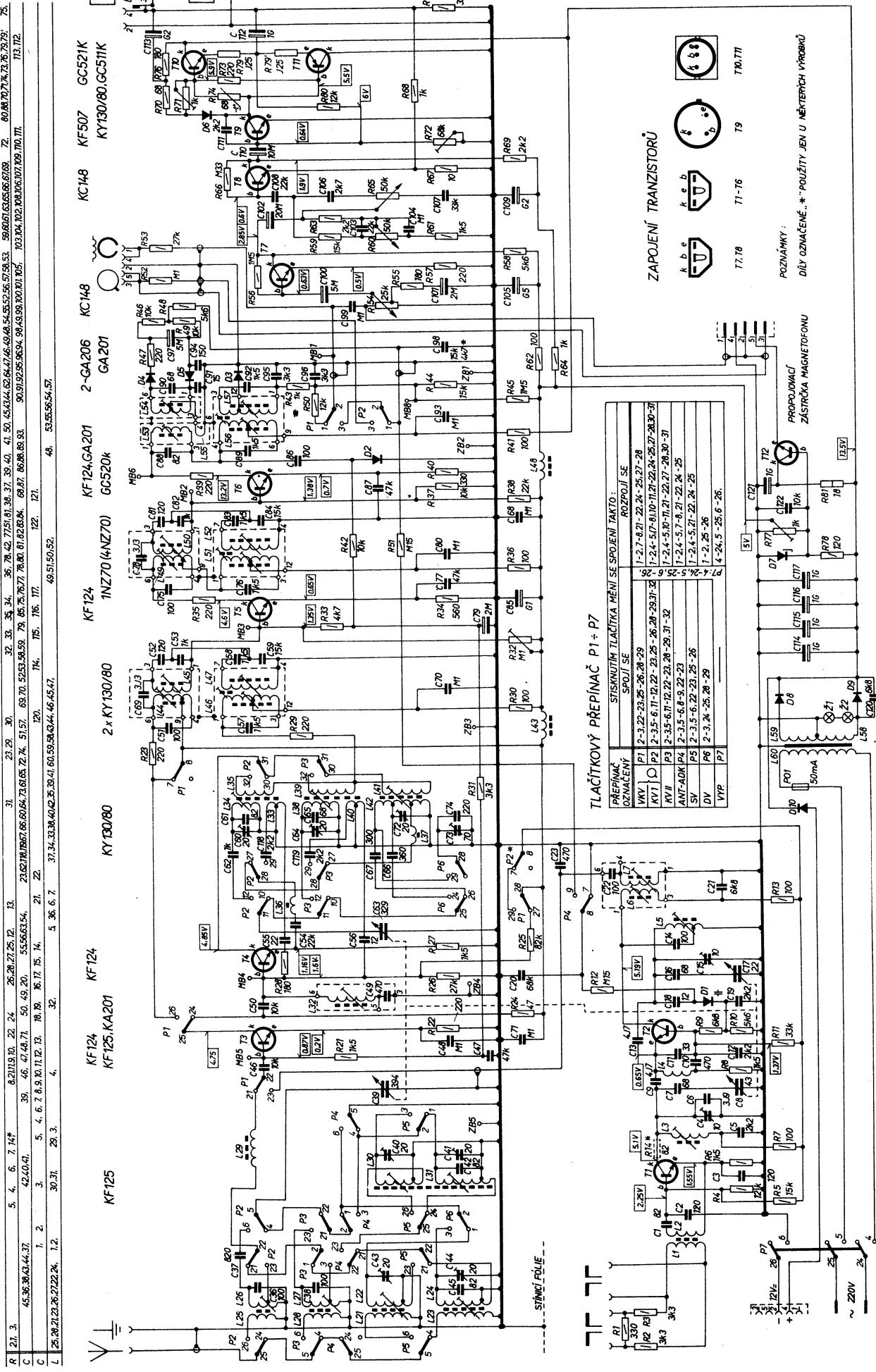
*) Stejnosměrný elektronkový voltmetr s nulou uprostřed stupnice.

**) Stejnosměrný elektronkový voltmetr s rozsahem 2 V.

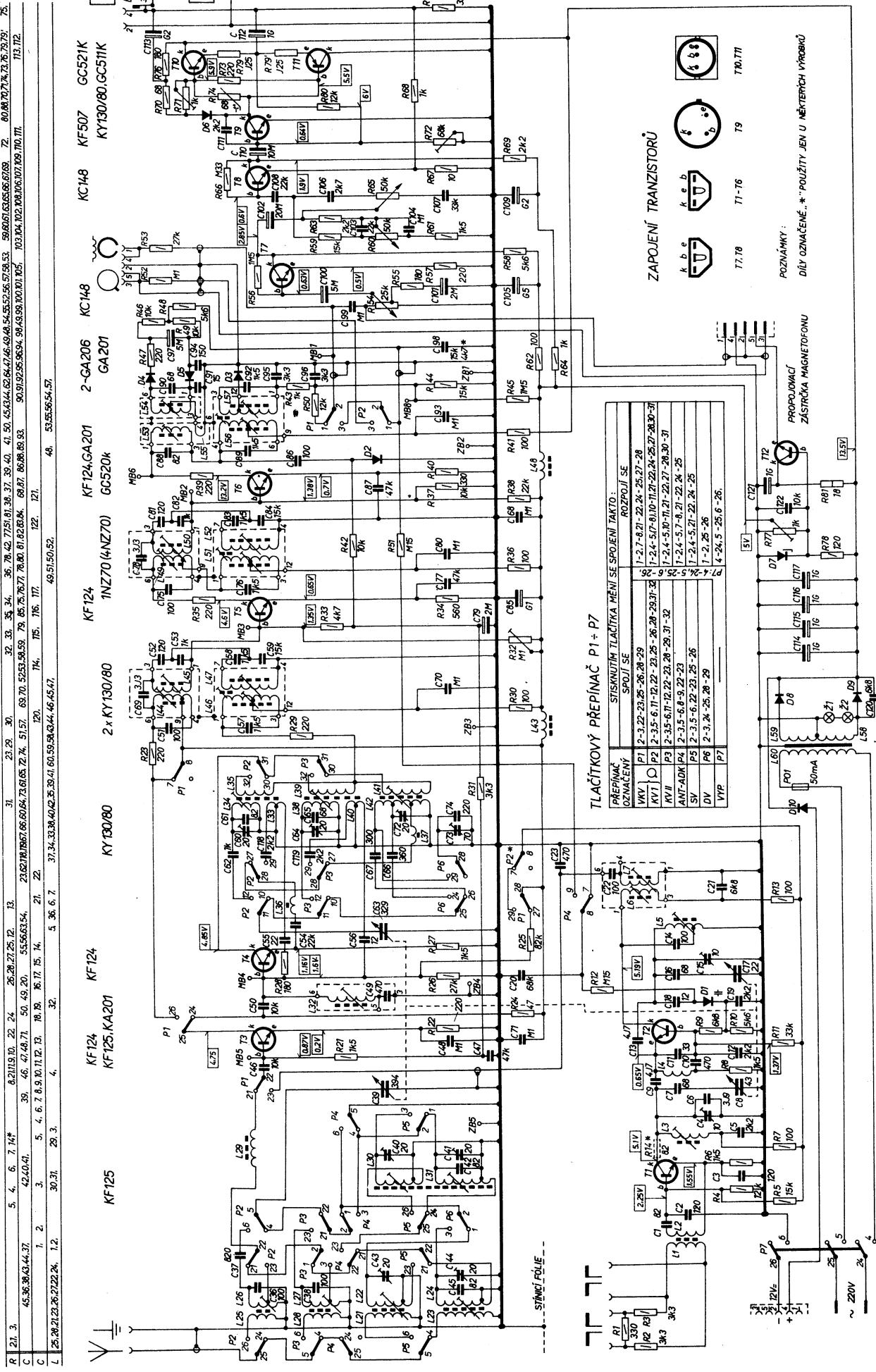
R	3, 2,	1,	4, 5, 6,	34, 8, 13, 18, 101, 16, 17, 19, 102, 103, 9, 23, 10, 11, 12, 24, 14, 15,	104, 25, 28, 20,	21, 26,	27,	22, 32,	29, 30, 105, 31, 33,
C	1, 2,	22,	3,	5,	4, 9, 6, 8, 10, 12, 11, 7, 21, 13, 14,	20, 19, 18,	15, 17, 16,	23, 24,	28,
L				101,	103,	102,	104,		26, 25, 27,

Zapojení magnetofonu přístroje ANP 283 „KOMPAS“

Zapojení přijímače přístroje ANP 283 „KOMPAS“

Kontrola činnosti samočinného dolaďování kmitočtu „AFC“: Přijímač přepnuto na vkv.

Na vstup pro anténu pro vkv (pro dálkový příjem) přivedte ze zkušebního vysílače kmitočtově modulovaný signál 72 MHz s úrovní 5 mV. Přijímač na zavedený signál naladte a výstupní výkon (indikovaný měřicem výstupního výkonu, zapojeným na konektor pro další reproduktor) nařídte regulátorem hlasitosti přijímače na 50 mW. Stiskněte tlačítko označené „FA-AFC“ (P4) a postupně rozladte zkušební vysílač o ± 150 kHz; přitom nesmí výstupní výkon klesnout pod 38 mW.

Nastavovací prvky magnetofonu a regulátoru otáček: (nastavování se provádí při napájecím napětí 9 V)

Potenciometr *R101* — nastavení kmitočtové charakteristiky na 11 kHz v poloze „snímání“. Signál se přivádí pomocí děliče napětí $100 \text{ k}\Omega/100 \Omega$ na vstup (paralelně ke snímací hlavě) a měří se na výstupu zesilovače nf milivoltmetrem. (Při 2 kHz je 0 dB, při 11 kHz má být +3 až 10 dB a při 60 Hz má být +12 až +15 dB). Pro vstupní signál 2 kHz, 400 mV musíme naměřit na výstupu minimálně 0,6 V.

Potenciometr *R102* — nastavení úrovně záznamového proudu. Signál 400 Hz s úrovní 2 V se přivádí pomocí odporového děliče $100 \text{ k}\Omega/100 \Omega$ na vstup pro mikrofon a měří se nf milivoltmetrem na měřicím bodu MB10. Přitom je oscilátor vyřazen z činnosti zkratem přívodu k mazací hlavě (MB11 — ZB11). Potenciometr má být nastaven tak, aby se na MB10 naměřilo napětí 10 mV.

Potenciometr *R103* — nastavení úrovně předmagnetizačního proudu při záznamu. Může se využít milivoltmetrem na měřicím bodu MB10. Nastavení využití napětí má být 40 mV. Mazací napětí v tomto bodě nemá být větší než 60 mV, tj. proud předmagnetizace 0,6 mA.

Potenciometr *R104* — nastavení mazacího oscilátoru. Má být nařízen tak, aby na mazací hlavě bylo využito napětí v rozmezí 23 až 28 V (při záznamu). Odběr proudu zesilovače při přepínání funkcí „snímání — záznam“ se musí měnit o 35 až 45 mA.

Potenciometr *R105* — nastavení otáček motoru. Rychlosť posuvu kontrolujeme páskou se záznamem délky pro danou rychlosť.

Cívka *L101* — nastavení kmitočtové charakteristiky na 11 kHz v poloze „záznam“ na max. Signál se přivádí na vstup pro mikrofon pomocí děliče napětí $100 \text{ k}\Omega/100 \Omega$ a měří se na výstupu (*R21*) nf voltmetrem. Obvod automatiky odpojen.

Cívka *L102* — jádro cívky oscilátoru má být nastaveno tak, aby při největším využití byl odběr proudu oscilátoru co nejménší. Oscilátor má kmitat v rozmezí 64 až 75 kHz a průběh oscilačního napětí má být čistě sinusový.

Cívka *L103* — nastavení změny kmitočtu mazacího oscilátoru (± 5 kHz) k odstranění případných záznějů při záznamu rozhlasových pořadů přijímaných na středních a dlouhých vlnách. (Vodorovně posuvný prvek umístěný na zadní straně přístroje za magnetofonem).